No. 268. 1835.

BREDASCHE COURANT,

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Zondag en Maandag 8 en 9 November.

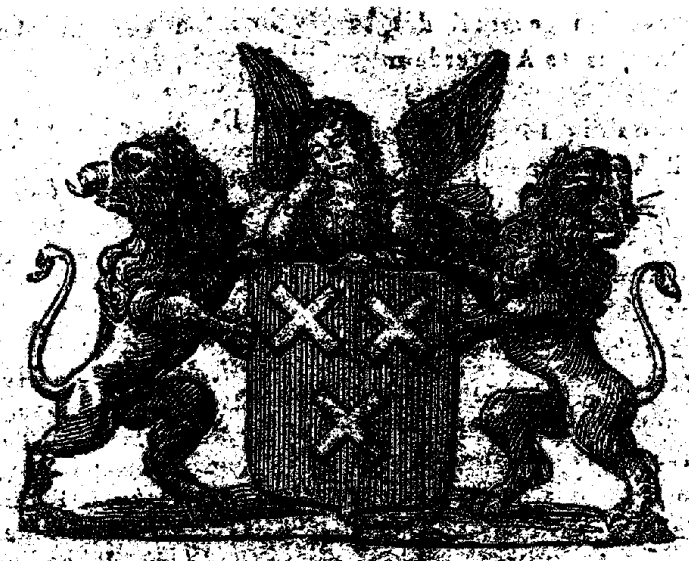

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

Parijs. — De heeren *van Bassano*, pair van Frankrijk, [illegible] overleden onder het keizerrijk, zoo, [illegible] zich gisteren te Brussel, om zijn' zoon, den markies *van Bassano*, [illegible] bij de fransche legatie te Brussel is en in [illegible] naar Madrid gaat vertrekken, alsmede ook zijn' schoonzoon, den heer *de Boilliet*, te bezoeken.

— Het stedelijk bestuur van Gent heeft dezer dagen tot het doen van eene nieuwe leening ten bedrage van twee en een half millioen fr. besloten. De bank of algemeene maatschappij voor de volksvlijt, had zich tot het nemen der aandeelen, waarvoor niet ingeschreven werd, verbonden tegen 1 ½ pct. korting.

— Met het naderen van het wintersaizoen beginnen de diefstallen en inbraken, zoo te Brussel als in andere plaatsen van België en ook op het platte land zeer te vermenigvuldigen; immers de onderscheiden belgische bladen hebben thans dagelijks het een of ander nieuw relaas van 't zij inbraak of diefstal, of van beide mede te deelen.

— Te Antwerpen waren heden (6 *November*) genoteerd: Belg 101 ⅛; 6. Metall. 102 ⅜; Sp. *Guebhard* 31; Perpet. 31 ¼; Leening 1834, 45 ¼, 44 ⅞; Cortes 31 ¼, 31; Uitgest. 14 ⅞; Nep. renten 92 ¼; Sicil. 93 ⅜; Rom. L. 1832, 101 ¼; Id. te Antw. 1834, 98 ¼; Braz. 86 ¼.

De Londensche berigten tot den 3den dezer ontvangen, vermelden weinig belangrijks, dan dat de hertog *van Wellington* nagenoeg geheel was hersteld.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 4den November.

Het dagblad van Madrid van den 23sten October, deelt het koninklijk dekreet mede, waarbij eene algemeene wapening wordt gelast. Alle ongehuwde Spanjaarden of weduwenaars zonder kinderen van 18 tot 40 jaren worden tot de dienst opgeroepen en als soldaten beschouwd. Honderd duizend man, door de verschillende provincien, naar gelang van derzelver bevolking te leveren, zullen dadelijk worden georganiseerd, en met den eersten December in staat moeten zijn om te worden ingedeeld. De vrijstellingen bepalen zich tot de geordende priesters, tot de eenige zoons van weduwen of bejaarde ouders, voor wien zij de kost verdienen; tot hen die den gewonen diensttijd hebben volbragt en eindelijk tot degenen, die door ligchamelijke gebreken volstrekt onbekwaam zijn. Men kan zich van deze ligting vrijkoopen door eene som van 4000 realen in 's lands kas te storten, die alleen tot bestrijding der kosten dezer wapening mag worden besteed, aan degenen daarentegen die zich onverpligt vrijwillig zullen aanbieden, worden belangrijke voorregten toegezegd.

De koningin-regentes heeft voorts eene bijzondere commissie benoemd, welke met de ontvangst van buitengewone giften ten behoeve der schatkist is belast.

De centrale junta van Andalusien heeft de koningin-regentes een adres doen geworden, waarbij zij een kort overzigt van hare werkzaamheden geeft, en daarbij de verzekering voegt, dat zij alleen in het belang der jonge koningin en van de openbare vrijheid handelde. Dezelfde junta heeft, bij hare ontbinding, aan de plaatselijke juntas eene uitnoodiging gezonden om zich mede aan het gouvernement te onderwerpen. Tot den 26sten was er echter te Madrid nog geen berigt ontvangen, dat men te Malaga en Granada aan dit verzoek had voldaan.

In bijzondere berigten verzekert men, dat er in de hoofdstad even als in onderscheidene provincien eene buitengewone geestdrift heerschte, om aan de algemeene wapening deel te nemen, en door dit middel aan den oorlog tegen don *Carlos* een einde te maken. Het kontrakt tot levering der monteringstukken werd op dien voet gesloten, dat men reeds den 15den November 40 duizend man zoude kunnen kleeden, en vervolgens van veertien tot veertien dagen 20 duizend anderen. De wapenen zouden uit Engeland worden ontvangen, en met den 1sten Januarij moest dus alles in gereedheid zijn. Intusschen zijn reeds onderscheidene korpsen naar de Noordelijke provincien op weg. De generaal *Espinosa* begeeft zich met 7 a 8 duizend Andalusiers naar Biscaye; de troepen die te Manzanares onder den graaf *de las Navas* stonden, zijn naar Arragon bestemd.

In weerwil van dit alles schijnt het, dat de omtrek der hoofdstad en de midden-provincien nog door karlistische benden worden verontrust, die zich dikwerf sterk genoeg achten om kleine steden aan te tasten.

De junta van Barcelona heeft zich eindelijk den 21sten [illegible] de aankomst van den generaal *Mina* ontboden, en zulks bij eene proclamatie bekend gemaakt, waarin zij verklaart zich met vertrouwen op de beloften en verlaten van *den zoon der vrijheid die de tempelen van het bewind in handen heeft*, den heer de Mendizabal, *en van den onbevlekten krijgsman die aan het hoofd van het ongelukkig Katalonien is gesteld.* De junta zal voorts een uitvoerig verslag van hare werkzaamheden in het licht geven.

— Van de grenzen schrijft het *Journal de Paris*:

„Men wil dat er den 27 en 28sten twee ontmoetingen tusschen de karlisten en christinos hebben plaats gehad. Den 27sten hebben de laatste een belangrijk voordeel behaald en zijn in Salvatierro doorgedrongen; doch den volgenden dag hebben de karlisten versterking ontvangen, en heeft *Cordova* de zijnen gelast naar Vittoria terug te keeren."

De gewone berigten van de grenzen maken daarenboven melding van een ander gevecht, dat den 25sten in den omtrek van Durango zoude zijn geleverd. Vijf bataillons karlisten werden aldaar door tien kolonnes vijandelijke troepen, die onder de generaals *Evans* en *Jauregui* uit Bilbao waren getrokken overvallen en zoo het schijnt teruggedreven. Al spoedig echter kwamen de generaals *Villarèal* en *Sarsfa* met zes andere bataillons hun te hulp; het gevecht werd daarop hervat, en de christinos zagen zich eindelijk genoodzaakt met een veel grooter verlies dan zij de karlisten hadden toegebragt naar Bilbao terug te wijken.

Van de grenzen van Katalonien schrijft men, dat de omstreken van Figueras en Puycerda geheel door de karlisten zijn ontruimd.

— De *Quotidienne* vermeldt, dat de spaansche infant, don *Sebastiaan*, die eenen geruimen tijd in Italien doorbragt, den 29sten October de grenzen is gepasseerd en in het hoofdkwartier van don *Carlos* aangekomen.

— De expeditie die tegen het Arabisch opperhoofd *Abd-el-Kader* wordt uitgerust, zal door den maarschalk *Clausel* in persoon worden gekommandeerd. Men meent dat het eigenlijk doel is, tot Constantin voort te rukken en aldaar het Fransch gezag te vestigen.

— De verschillende hoven en regtbanken hebben gisteren met de gewone plegtigheid hunne zittingen hervat.

— Heden (4 *November*) waren de fondsen genoteerd: 5 pCt. kont. 108,75; op tijd 109; 3 pCt. kont. 81,35; op tijd 81,60; Napol. rent. kont. 99,35; op tijd 99,60; Sp. *Guebhard* 36; Perpet. 36; 3 pCt. 22; Cortes 35 ¾; Id. Coup. 20 ¾; Uitgest. 14 ⅝; Nieuwe Leening 43 ⅞.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 7den November.

Bij onderscheidene besluiten van Zijne Majesteit zijn benoemd:

Tot dijkgraaf van Maasland, *Lucas Antonius Bokhorst*;

tot burgemeester en secretaris der gemeente Cabauw en Zevender, *Gabriel Leonard van Oosten Slingeland*;

tot burgemeester en secretaris van Willige Langerak, mr. *Leendert Slingeland*, en

tot secretaris der gemeente 's Heer Abtskerke, Sinoutskerke en Baarsdorp, mr. *Zijpert Diederik van der Billt la Motthe*.

Hoogstdezelve heeft bij besluit, dezer dagen genomen, ter beschikking van den Directeur-Generaal voor de Marine gesteld de som van ƒ 720, om te worden verdeeld onder de nagelaten weduwen en kinderen van de manschappen, welke in den storm van den 12den der vorige maand met de loodsboot *Rinkelaar* n°. 1, op de hoogte van Westerschelling, zijn verongelukt.

— Met den 15 dezer zullen de brikken *de Panther* en *de Bre[illegible]*, liggende te Hellevoetsluis, buiten dienst worden gesteld, [illegible] kommandanten dier bodems, de kapitein-luitenants *A. C. Ed[illegible]* en *L. J. de Vriese*, benevens de verdere daarop dienende offi[illegible] en, op non-activiteit gebragt worden.

— Men verneemt, dat dezer dagen de heer *Roorda van Eysinga*, als schrijver van onderscheidene werken, vooral in de maleische taal, bekend, zijne werken over de kromesche, ngokingsche, [illegible] joosche en karrische talen aan Z. M. den Koning heeft aangeboden, welke werken aanmerkbaar zijn zoo wel voor hen die zich naar [illegible] begeven, als voor de zich aldaar reeds bevindende [illegible] voor de beoefenaren der oostersche talen.

— De gravin *Olga van Orloff*, gemalin van den generaal der kavallerie en adjudant des Keizers van Rusland, is te Amsterdam gearriveerd, laatst komende van Utrecht.

— Naar men vernoemt behooren tegenwoordig tot het Evangelisch Lutherasch Kerkgenootschap in dit Rijk 44 gemeenten, benevens 9 filiaal- of bijgemeenten, bediend wordende door 58 predikanten. In 1834 zijn er in de gezamenlijke gemeenten [illegible] 1425, op belijdenis aangenomen 739, en almede, op [illegible]sche attestatien, aangenomen 94. In dat zelfde jaar zijn 9 personen (voor zoo ver bekend is) tot het kerkgenootschap overgegaan, terwijl [illegible] hebben verlaten.

— Van het Meer van Geneve schrijft men dd. 23sten [illegible] hetgeen volgt: » De vreesselijke en aanhoudende regenbuijen der [illegible]rige weken, die in het Westelijk gedeelte van ons meer, aan de Rhone, Saone en Arve, zulke groote en verwoestende overstroomingen veroorzaakten, hebben in Wallis gelukkiglijk niet die onheilen te weeg gebragt, welke men had gevreesd. Wel hebben zich aan den met ongelukken en instorting dreigenden Dent-du Midi, nieuwe rotswanden losgescheurd, welke met een donderend gerucht naar beneden zijn gestort, zoodat men het gedruisch op een vierde uurs afstands konde hooren, doch deze bergvallen hebben eene geheel andere rigting genomen dan de vroegere; terwijl eerstgemelde aan het noordoostelijk en oostelijk gedeelte van den berg nederstorteden, hebben deze laatste eene zuidelijke en zuidwestelijke rigting genomen, naar de inwendige rotsvalleijen, bergkloven en ijsvelden, waar zij eene vreesselijke vernieling en eene geheele andere gedaapte derzelve hebben te weeg gebragt. Naar het Rhonedal werden ditmaal noch rotsbrokken, noch aardspecie afgevoerd, hetwelk uit hoofde van de atmosfeer zoo zeer te duchten was. Alleenlijk is de woudstroom St. Barthelemij, die uit het binnenste bergte komt, plotselijk sterk gezwollen, hoewel niet buiten deszelfs bed getreden.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 4 November.

Men meldt uit Berlijn dat de Koning het vonnis, 't welk tegen verscheiden Pruissische officieren wegens deelneming aan den jongsten poolschen opstand door eenen krijgsraad was uitgesproken en bestond in de confiscatie van al hunne goederen, door eene hoogere militaire vierschaar, heeft doen revideren, ten gevolge waarvan zij slechts in de kosten van het proces zijn veroordeeld geworden, die intusschen niet gering zijn.

— Het *Journal de Francfort* behelst een berigt uit Warschau, waarin het volgende voorkomt:

» Het was gemakkelijk te voorzien, dat de Engelsche en Fransche dagbladen de wapenoefeningen bij Kalisch als eene schoone gelegenheid zouden aangrijpen, om in Europa logenachtige tijdingen te verspreiden, die zij heden doen voorkomen als uit Kalisch zelf afkomstig te zijn.

» Wij zouden ons het vermaak verschaft hebben, om het eerste zoodanig artikel, dat uit Parijs aankwam, te wederspreken; hadden wij niet voorzien, dat hetzelve spoedig door meerdere gevolgd zou worden. Wij hebben daarom gewacht, tot dat de troepen der beide natien weder vertrokken zouden zijn.

» De Fransche bladen hebben dan verhaald dat de Russische en Pruissische garden handgemeen geworden waren en elkander een bloedig gevecht geleverd hadden; — dat de Russische troepen aan het minsten geslagen, waren omdat er gebrek aan leeftogt bestonde, en dat Keizer *Nikolaas* dienvolgens de vlugt genomen had; — dat er tusschen de Russische en Asiatische troepen bloedige schermutselingen waren voorgevallen; — dat er op den Keizer een pistool-schot gelost was, en wat dies meer zij. Zelfs het *Journal des Débats*, ofschoon deze sprookjes ten deele tegensprekende, heeft toch den 2den september verhaald, dat er tusschen de beiderzijdsche troepen groote verwijdering heerschte; dat er bedenkelijke twisten tusschen hen voorvielen, en dat er dagelijks tweegevechten tusschen Russische en Pruissische officieren plaats hadden.

» Een enkel woord is genoegzaam om op alle deze berigten te antwoorden: zij zijn alle, geen enkel uitgezonderd, ten eene male valsch en verzonnen. Men verwondert zich over de onbeschaamdheid van degenen, die ze hunnen lezeren [illegible] zijn, die ze hunnen lezeren [illegible]. Voor de verpleging der troepen was [illegible] gezorgd; alles was in overvloed, en er zijn zelfs buitengewone rantsoenen uitgedeeld. Geen officier heeft te dien aanzien het minste verwijt gehad; de Keizer heeft integendeel zijne hoogste tevredenheid betuigd.

» Geheerlei verwijdering of twist heeft plaats gehad. Pruissen en Russen hebben in de beste verstandhouding met elkander gelefd en allen gewedijverd in geestdrift voor de monarchen: de Pruissen voor hunnen *Nicolaas*; en de Russen voor den koning van Pruissen.

» Deze verwijdering tusschen de beide legers en de bonte volksmenigte, kan wel aan zekere partij mishagen, en die is waarschijnlijk de reden, waarom zij aan Europa zoekt diets te maken, dat de gewenschte eendragt niet heeft bestaan. Maar juist de wapenschouwing te Kalisch heeft bewezen, dat die eendragt, op gelijke belangen gegrond, onwankelbaar is. Het is de dam, die den stroom der omwenteling moet tegenhouden, en dooreenzelven nooit doorgroeid zal worden."

— Bij een bevel van den 28sten ll. door den koning van Beijeren aan het leger uitgevaardigd, zijn aan alle infanterie- en kavalerie-regimenten van het koninklijk beijersch leger, een enkel regiment uitgezonderd, eigennaams toegedeeld, waar naar dezelve hunnen naam zullen dragen.

— De Munchener dagbladen spreken van eene groote reis die de kroonprins zou ondernemen. Dezelve herhalen voorts het reeds vermelde wegens den schok dien de gezondheid van den graaf von Armansperg in den jongsten tijd geleden had en van deszelfs [illegible], om zich geheel aan het bestuur van Griekenland te [illegible]. Door een van genoemde bladen wordt ook het loopend gerucht opgenomen, dat koning *Otto* tegen het laatste van dit jaar een bezoek naar Duitschland zou doen.

— H. K. H. de aartshertogin *Sophia*, echtgenoot van den oostenrijkschen aartshertog *Frans Karel* is den 27sten ll. van eene [illegible] bevallen. — Te Weenen is met verlof aangekomen de in het Lombardijsche Venetiaansch koninkrijk kommanderende generaal graaf *Radetsky*. Gedurende zijne afwezigheid vervult de veldmaarschalk, graaf *Walmoden*, zijnen post. — Te Eisgrub, in Moravie, is den 19den ll. aan eene borstwaterzucht overleden de generaal graaf *Vincent Esterhazy*, schoonzoon van den vorst *Lichtenstein*.

— Van de Boheemsche grenzen wordt van het laatst der vorige maand geschreven, dat de agent van don *Carlos*, te Wenen [illegible], graaf *Alcudia*, in stilte van daar afgereisd was. Er waren deswege allerhande geruchten in omloop. Volgens sommigen was genoemde agent naar Triest, volgens anderen naar Genua of naar Turijn vertrokken, ten einde in een dier plaatsen een kongres van vrienden van don *Carlos* bij te wonen, waarvan een der hoofdoogmerken zou zijn, om zoo mogelijk in de meer en meer dringend wordende geldelijke behoeften van hunnen heer te voorzien.

Uit Hongaren wordt gemeld, dat de eerste rijksdag-tafel zich eindelijk met de inzigten van den koning vereenigd had, en het alzoo beslist was, dat voortaaan de besitters van adelijke goederen, zonder onderscheid, en om 't even van waar die goederen herkomstig waren, insgelijks aan de betaling der belastingen zullen onderworpen zijn. De adel had daardoor een groot voorregt verloren, daar nu een deel der lasten die den boer drukten thans op den edelman overgaan.

— Volgens berigten uit Scutari, van den 30sten September, door de courant van Zara medegedeeld, hebben de Madianen en andere bergbewoners op het onverhoeds het bij Elbassan staande turksche reserve-korps overvallen, doch hadden eenen dapperen tegenstand gevonden; een 150tal van de aanvallers werden gedood, 200 gevangenen gemaakt, terwijl de overige in het gebergte de vlugt namen. Overigens hadden de meeste andere hoofden der bergbewoners zich aan den grootvisier onderworpen, die hun na eene ernstige vermaning vergeving toegezegd had. *Hafis*-pacha gelijk de overige autoriteiten werden weder in hunne posten hersteld.

— Volgens berigt uit Odessa, heeft de [illegible] aldaar aangekomen en naar Petersburg bestemde britsche gezant, lord *Durham*, den 10den october zijne reis naar de hoofdstad des Russischen rijks vervolgd. Te Bielaja-Tserkoff zal hij met den Keizer van Rusland zamentreffen, die daar in de omstreken eene groote revue over verscheiden legerkorpsen denkt te houden. Het stoomschip *Plato*, hetwelk den ambassadeur naar Odessa heeft gebragt, is reeds weder van daar vertrokken om eenige havens aan de Zwarte Zee te bezoeken.

— Te Weenen waren den 29sten October genoteerd: Metall. 5 pCt. 101⅛; 4 pCt. 99⅞; Bankactien 1272.

ENGELAND.

LONDEN, den 4den November.

Te Bristol zal aan den minister van binnenlandsche zaken, lord *J. Russell*, een luisterrijke maaltijd gegeven worden.

— Sedert eenigen tijd is de drift onzer kapitalisten en speculanten, om aan de zeer talrijke geldleeningen, die in Engeland voor het aanleggen van ijzeren spoorwegen gedaan worden, deel te nemen, ongemeen groot. Alle de aandeelen in de geldleeningen voor deze wegen staan boven pari, en het gezamenlijke bedrag daarvan zal, volgens de *Times*, als de kapitalen waarvoor men ingeschreven heeft gestort zullen zijn, de ontzettende som van meer dan 20 millioen p. sterl. of 240 millioen gulden beloopen. Genoemd blad uit, in zijn nommer van den 2den November, de vrees, dat de in dit opzigt heerschende spanning en het te hoog opdrijven der waarde van de actien in spoorwegen, tot eenen schok zal leiden, die voor vele kapitalisten zeer nadeelig zal zijn.

— Tusschen de engelsche en russische autoriteiten op de noordwestkust van Amerika zijn hooggaande geschillen ontstaan, over de weigering der laatsten aan eenige engelsche kooplieden, om zich te vestigen op eene strook land, die in het [illegible] van 1825 bij traktaat aan het Russisch Gouvernement is afgestaan, onder voorwaarde, dat de vrije handel aldaar, gedurende de tien eerstvolgende jaren, aan de Engelschen zou zijn gewaarborgd.

— Den [illegible] gaat men [illegible] met den meesten ijver voort in de bezorging van [illegible] en kleedingstukken, ten behoeve der troepen die in het noorden van Spanje worden bijeengetrokken. Gisteren avond is eene stoomboot naar Corunna in zee gestoken, met twintigduizend stuks geweren aan boord, welke een gedeelte der uitgeloofde uitmaken, die door het Engelsch Gouvernement aan dat der Koningin zullen geleverd worden. Binnen weinige dagen zal eene tweede boot, insgelijks tot overbrenging van geweren en ammunitie, de haven van Londen verlaten. De Spaansche kooplieden in de hoofdstad hebben heden eene zamenkomst gehouden, om te raadplegen over het openen eener inschrijving, ten ondersteuning der belangen van *Isabella II*.

Uit Portsmouth zijn weder honderd en twintig recruten voor de dienst in Spanje derwaarts vertrokken.

— Uit Lissabonsche brieven tot den 24sten laatstleden blijkt, dat tot dien dag toe de portugesche troepen geen order hadden bekomen om over de spaansche grenzen te trekken. Colonel *Dodgings* die het kommando voert over het korps Engelschen en Franschen, in dienst van Portugal, zou tot den rang van brigadier-generaal verheven worden.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

ZWITSERLAND. — De Commissie, welke zich te *Genève* heeft gevormd, om een gedenkteeken op te rigten voor CALVYN, heeft eene uitnoodiging gedaan aan alle kunstenaars, om modellen in te zenden van het medaillon, 't welk, van wit Carrarisch marmer vervaardigd, op de voorzijde eener zuil van zwart marmer moet geplaatst worden. Hetzelve moet een ovaal basrelief zijn, één voet (*pied de France*) hoog, het borstbeeld van CALVYN in profil bevattende. Een eerepenning en de vergoeding der, door den kunstenaar gemaakte, kosten, zullen den vervaardiger van het basrelief-ontwerp zal gekozen zijn, tot belooning verstrekken. De modellen moeten zoo spoedig mogelijk vrachtvrij worden ingezonden aan den Advokaat CHENEVIÈRE te *Genève*.

FRANKRIJK. — De Directeur der Koninklijke Museums heeft aangekondigd, dat de jaarlijksche Tentoonstelling der voortbrengselen van beeldende kunst van levende Meesters te *Parijs* den 1 Maart zal geopend worden, en alle kunstenaars uitgenoodigd een berigt van de Kunstwerken, welke zij voornemens zijn ten toon te stellen, voor den 1 Januarij, en de stukken zelve voor den 1 Februarij in te zenden. — Terwijl het publiek de Halleysche komeet al ras moede is geweest, en velen, na den grooten ophef, welke hare verschijning voorafging, haar met eenigen wrevel den rug hebben toegekeerd, ziende, hoe deze, weleer zoo glansrijke, hemelbode, welke met eens den kometwijn schijnt aangebragt te hebben, zich niet vervaardigde zich aan het aardrijk in haren vroegeren luister te vertoonen: trachten de Sterrekundigen, door de mededeeling van de slotsom hunner waarnemingen, de belangstelling in hare verschijning te verhoogen. Zoo heeft de Heer ARAGO te *Parijs* de waarnemingen bekend gemaakt, door hem van den 14 tot den 18 October gedaan. Men had namelijk tot hiertoe bij de waarneming van kometen geenerlei onregelmatigheid in derzelver lichtenden omtrek bemerkt, en gelijk men zich van de beweging der planeten om haren as eerst overtuigd heeft, door de vlakken, op dezelve ontdekt, welke op de schijf dier hemelligchamen verschillende standen aannamen, zoo is ook de vraag niet opgelost, of de kometen zich ook om hare assen bewegen. Maar nu heeft de Heer ARAGO op den 15 October op dat gedeelte der komeet, welke tegen den staart overgesteld is, eene duidelijk afgescheidene lichtende streep gezien, welke hij in den daarop volgenden nacht niet weder ontdekt heeft. Op den 17 ontwaarde hij een nog veel grooter lichtend segment aan een ander gedeelte der komeet, 't welk eenen omvang van 110 tot 112 graden had, en in den volgenden nacht aanmerkelijk kleiner was geworden. De Heer ARAGO heeft gemeend de Sterrekundigen op dit buitengewone verschijnsel opmerkzaam te moeten maken, als kunnende een beginsel zijn van nieuwe ontdekkingen. — *Frankrijk* bezit op dit oogenblik 82 museums, 160 scholen voor fraaije kunsten, 2231 kunstenaars, die vervaardigde werken hebben geleverd of wier voortbrengselen op 't jaar-gestel staan, welk getal is te zamen gesteld uit 1096 fijnschilders, 150 beeldhouwers, 113 graveurs, 263 architecten, 309 teekenmeesters, enz. Te *Parijs* alleen telt men 35 scholen voor fraaije kunsten, 20 museums, 773 fijnschilders, 106 beeldhouwers, 102 graveurs, 195 architecten, 209 teekenmeesters, enz., totaal 1585 kunstenaars. De vijf departementen, die na dat van de *Seine* het rijkst zijn aan kunstbeoefenaars, zijn het departement *du Nord*, *de la Gironde*, *du Rhone*, *Seine-Inférieure* en *Seine-et Oise*. — Het museum van natuurrijke historie in den *Jardin des Plantes* te *Parijs* vermeerdert met ieder jaar deszelfs kostbare verzamelingen. Die der kruipende dieren en vischen bestaat uit 5,880 soorten en 21,350 stuks. De afdeeling der insecten en schaaldieren is dit jaar vermeerderd met 7,019 soorten en 25,000 stuks. In de klasse der insecten zijn meer dan 30,000 soorten, die beschreven zijn, en even zoo veel welke nog geene benaming hebben verkregen. De verzameling van zeewormen en planddieren heeft eene bijvoeging bekomen van 550 soorten van levende schaaldieren, 380 fossilia en 300 doode en op sterk water gezette voorwerpen. Gemiddeld gesteld zijn er vier voorwerpen van iedere soort. De verzamelingen van vergelijkende ontleedkunde zijn dit jaar verrijkt geworden met 31 geraamten, 146 preparaten op sterk water, 30 gedroogde specimina en 15 nieuwe vormen van fossile fragmenten, waarvan 294 afbeeldsels aan de departementen der Groote Bibliotheek zijn gezonden. Wat de gedroogde planten betreft, zijn de grassoorten aanmerkelijk vermeerderd door de aankomst van de rijke collecties uit *Oost-Indie*, bestaande uit 16,000 exemplaren. De geologie heeft sedert 1833 mede groote aanwinst bekomen, namelijk doos niet minder dan 5000 specimina van fossilien, benevens eene methodieke collectie fossile planten, bevattende 1500 exemplaren. Het mineralogisch cabinet is mede zeer verrijkt geworden. De diamanten, robijnen, saffieren, topazen, smaragden, amethisten, opalen, turkoisen, enz. zijn in getal zoo aanmerkelijk vermeerderd, dat de soorten topaas, smaragd, robijn, enz. Eene uitgift van 10,000 fr. zoude vereischt zijn om dit vak op gelijke hoogte te brengen met de groote Europesche collecties. De boekerij bestaat uit 13,500 boekdeelen. Het budget van dit etablissement was voor 1834 gesteld op 364,000 fr.; voor 1835 is eene vermeerdering van 61,000 fr. verkregen, ten einde eenige onvolledige reeksen voltallig te maken. In de versteende overblijfselen van bewerktuigde wezens uit de voorwereld zijn alsnog verscheiden gapingen.

PORTUGAL — Volgens een berigt uit *Oporto* is aldaar een voor de geschiedenis der oudheid belangrijke vond gedaan. In het klooster *Santa Maria de Merihao* zijn namelijk de negen boeken der Phoenicische geschiedenis van SANCHONIATHON, door PHILO *van Biblos* in het Grieksch vertaald, waarvan men tot hiertoe slechts fragmenten bezat, ontdekt geworden. Het berigt voegt er bij, dat van dit werk spoedig eene uitgave, en wel in *Duitschland*, zal bezorgd worden.

NEDERLANDEN. — In het Dagblad van *Frankfort* leest men een artikel, geschreven uit *Rhijn-Pruissen*, waarin opmerkzaam wordt gemaakt op de meerdere belangstelling, welke de Duitsche Letterkunde sedert eenige jaren buitenslands, inzonderheid in *Frankrijk*, *Engeland* en *Noord-Amerika*, heeft mogen ondervinden, welk artikel besloten wordt met de volgende lofspraak op de Noord-Nederlandsche Geleerden: » Dat in *Holland* thans » zeldzamer Duitsche werken worden overgezet (1), komt niet voort uit » eene geringschatting van de Duitsche Letterkunde, welke zich veeleer » over een toenemend aanzien mag verblijden, maar alleen daaruit, dat » de Hollandsche Geleerden bijna zonder onderscheid met de Duitsche taal » zoo gemeenzaam bekend zijn, dat zij de in deze taal uitkomende boe» ken en tijdschriften zonder eenige moeite lezen kunnen. In 't algemeen » onderscheiden zich de Hollandsche Geleerden daarin zeer voordeelig, dat » zij, behalve het Latijn, in welke op de Nederlandsche Universiteiten het » onderwijs in alle vakken wordt voorgedragen, de Duitsche, Engelsche » en Fransche talen verstaan en spreken, en dat men bij hen, behalve de » grondige geleerdheid, welke een trek van het oude volks-karakter is, » eene veelzijdige beschaving aantreft." — De *Algemeene Konst- en Letterbode* deelt de volgende dichterlijke vertaling mede van het onlangs in onze Courant geplaatste grafschrift op HAMAKER, welke vertaling aan het genoemde Weekblad uit *Utrecht* is toegezonden:

Gij die de schoone taal van 't beeldrijk Oosten huldigt,
Voor kennis aan den schat van 't Morgenland ontgloeid,
Strooit wierook op dit Graf en Nabatheïsch lauwer,
En kostbre specerij, Arabiën *ontgloeid:*
Idume *leent haar' palm*, de Libanon *zijn' ceder*,
De heilige Jordaan *biedt hare stroomen aan*; —
HAMAKERS *asch rust hier, wiens roem de Faam doet klinken,*
Zoo lang op aard' de taal van Sion zal bestaan.

A.

(1) In de laatstverloopene maand September is echter nog de vertaling in het Nederduitsch van *zijf-en-dertig* Duitsche werken aangekondigd.

Graanmarkt te Amsterdam.

VRIJDAG, *den 6den November.*

TARWE. — Met weinig handel, als voren: 129, 132 ℔ O. Rost. *f* 183, 190; — 127 O. Holst. *f* 160; - 123 Bauth. *f* 150; - 130 jarige Groninger *f* 170.

ROGGE. — Mede als voren: 123 ℔ N. Drents. *f* 142; - 120 jarige Overijss. *f* 132; - 120 Pruiss. Pommers. *f* 141 bij partij.

GARST. — Prijshoudend: 109 ℔ O. Wismar *f* 111; - 110 O. Holst. *f* 110; - 102 N. Old. winter *f* 122; - 105 O. Derbasche *f* 105.

HAVER. — Met goeden handel: 89 ℔ N. Dikke *f* 84; - 76, 77 Voet *f* 68, 69; - 75 N. Voet *f* 69; - 83 Zweeds. *f* 73; - 82 Zwarte, in Entrepôt ter verzending *f* 61.

BOEKWEIT. — In eenen doen, 120 ℔ N Gordijker *f* 173.

Beurskrijs der Effecten, te Amsterdam.

VRIJDAG, den 6den November

	laagste koers.	hoogste koers.	koers 4 en h. u		laagste koers.	hoogste koers.	koers 4 en h. u
NEDERLAND. pCt.				pCt.			
Werk. Schuld	2½ 55⅜	55⅜	55½	Dito 18de do.	5	104½	
dito dito	5 102	102⅛	102	Cert. dito 18de	5 96⅞	97	
Uitgestel. dito.				Obl. te Lond.	5		
Kasbill. dito.	2 24⅞	24 15/16	24 15/16	Cert. Iersland.	5		
Amort. Synd.	4½ 95⅛	95⅛	95⅛	Ins. in Assig	6 68⅜	68⅞	
Dito dito	3½ 79⅝	79¾	79⅝	Certific. dito	6 69¼		
Schatkistbill.	4	1	1	Pruss. A. 2.	300		
Hand. Maats.	4½			Aand. L. fl.	500		
Nieuwe Dito.	4½ 102			PRUSSEN.			
FRANKRIJK.				Dito dito R.	50. 104¾		
Ins. Grootb.	3			Neg. L. 1830.	4		
ENGELAND.				OOSTENRIJK.			
Obl. p. 12 Aug.	3			Aand. L. *f* 100.			
SPANJE.				Dito dito 250.	4		
pCt. R. E. Ams.	5 31¾	32⅛	32⅛	Metalliek.	5 99	99⅛	
Dito *f* 1000.	3 19	19⅛	19⅛	Ditto L. gen.	5		
Franssche Uitg.	15	15 3/16	15 3/16	Ditto	2½		
Oort. B. Lond.	5 31⅞	32		Obl. Goll & C.	5		
Dito Coupons	21⅛	21½		Dito	4		
Engelsch Uitg.	13⅞	14		Cert. Stadsb.	2½		
Spanj. Arbeln.	5 45⅝	45¾	45⅝	Ween. Bract.	3		
PORTUGAL.				N. Ween. Aand.			
Obl. te Lond.	5			DENEMARKEN.			
Dito dito	3			Leen. te Lond.	3 77⅜		
NAPELS.				BRAZILIEN.			
Cert. Lond. B.	5			Dito *Rotsch.*	5 86⅝		
RUSLAND.				Russ. Fs. Aand.			
Obl. *Hope* 1798.	5 104⅞			500 Fr. *f*			

*** De Ondergeteekende heeft de eer het geëerd Publiek bekend te maken, dat hij zich binnen deze stad heeft geëtablisseerd als KOEK- en BANKET-BAKKER, in de Veemarktstraat, Let. A. N°. 514. Hij verkoopt ook alle soorten van KRUIDENIERS-WAREN; kunnende ieder zich verzekerd houden van eene prompte en civiele bediening, verzoekende hij tevens ieders gunst en recommandatie.

BREDA, P. J. J. VAN BERGEN.
6 November 1835.

A. J. CLAESSEN,

woonachtig onder den Toren, wijk C. No. 341,

heeft de eer het geëerd Publiek te berigten, dat hij, te beginnen met aanstaanden Maandag, zich alhier gevestigd heeft als TIN- en LOODGIETER, POMPMAKER, LEIDEKKER en ZINKVERWERKER, bevelende hij zich bij deze in de gunst en recommandatie zijner geëerde Stadgenooten aan.

*** De BEDIENING van *VELDWACHTER* in de Gemeente *Rijsbergen*, aan welke eene jaarwedde van *f* 175,00 met vrije kleeding verbonden is, vacant zijnde, zoo worden diegenen, welke naar dezelve mogten dingen, opgeroepen, om zich, in Persoon of met *vrachtvrije* Brieven, en onder overlegging van hun Doop-Extract en een Getuigschrift van goed gedrag, vóór den 1sten December 1835, aan den Burgemeester dier Gemeente te adresseren.

BELANGRIJK BERIGT:

Op eene toevallige wijze, is bij den Heere RUYS Medicinae Doctor en Kunstliefhebber van eene Verzameling Olijverw-Schilderijen te *Gemert*, in de Provincie *Noord-Braband*, ontdekt geworden, een zeer uitvoerig Schilderij van GERARD DOUW, zijnde een boomrijk Landschap, eene Avondstond verbeeldende bij Zonnen-ondergang, waarin wordt voorgesteld den H. ANTHONIUS, zittende aan eene tafel bij eene kaars in een boek te schrijven, op het oogenblik dat hem de Duivel eerst in de gedaante van eene bekoorlijke vrouw, en voorts op tweederlij verschrikkende monsterreuze wijzen verschijnt, boven dien Heiligen zijn hoofd hangt eene brandende lamp, nevens hem eene waterkruik, in eenen boom boven zijne hut hangt eene klok met een nederhangend touw.

In het midden van het Schilderij een zeer kunstig en uitgebreid verschiet met water, waarin zich het geboomte spiegelt, aan welks oever een oyevaar haar aas zoekt, en waarin twee eenden zwemmen, boven hetzelve eene vlugt vogelen.

Aan de regterzijde van het verschiet, eene uitmuntende ordonnantie geboomte, waarin zich een veehoeder met zijnen hond bevindt, zittende op eenen nedergevallen boom, die zijne aandacht heeft gevestigd op twee grazende koeijen, waarvan de eene schijnt te luisteren naar eenig gelui.

Het coloriet en de krachtige toon die in dit voortreffelijk Schilderij, zoo allergunstigst uitblinken, getuigen van de meesterlijke bekwaamheid van 's mans kunstig penseel en laat niets meer te wenschen voor den Kunstliefhebber over.

Op last van den Heere RUYS voorn.
J. VAN DER HULST,
Ridder van de Militaire Wilhems-Orde.

De Notaris DE SILLE zal ten overstaan van den Heer Majoor MEIJL, op Vrijdag den 13den November 1835, des voormiddags om 10 uren, ten Huize van P. W. MASTENBROEK, aan den Steenweg, te *Helvoirt*, in het openbaar, om kontante betaling Verkoopen:

Negen stoks RIJ- en TREKPAARDEN, van de reserve Rijdende Artillerie te Velde.

De gezegde PAARDEN zullen twee uren vóór de Verkooping voor een ieder te zien zijn.

De Notaris A. VAN DER POEST CLEMENT, te *Fijnaart*, zal op Woensdag den 11den November 1835, des voormiddags ten 10 uren, bij de Wed. VAN MEER in den Binnen-Moerdijk, publiek op dag verkoopen: 12 Munstige en MELKKOEIJEN, 33 drie- en tweejarige VAARSEN en 20 HOKKELINGEN.

STOOM-JAGT
PRINSES MARIANNE,
van *MIDDELBURG* naar *ROTTERDAM*,
November 1835.

Van *Middelburg.*		Van *Rotterdam.*	
Donderdag den 12,	's morg. 6½ uur	Dingsdag den 10,	's morg. 6 uur
Zondag » 15,	» 6 »	Vrijdag » 13,	» 8 »

*** Bij den Boekhandelaar W. J. THIEME te *Zutphen*, is ter perse gelegd de reeds vroeger aangekondigde VERTALING, onder den titel van *LESSEN IN DE KRIJGSKUNDE EN MILITAIRE GESCHIEDENIS*, van den *Cours d'art et d'Histoire Militaires à l'usage de MM. les officiers et élèves de l'école royale de Cavalerie à Saumur*, par H. C. JACQUINOT DE PRESLE, *Capitaine d'état major, Chev. des ordres de St. Louis et de la Légion d'honneur, professeur d'art militaire à cette école*, bewerkt door L. VERMASEN 1e Luit. bij de Hussaren, 2 dl. gr. 8°. met platen en tabellen *f* 5,80 bij Intekening.

Dit werk tot leidraad strekkende voor het onderwijs van bovengenoemde Wetenschappen, bij eene school, door den beroemden Krijgskundigen Schrijver, Generaal Graaf DE LAROCHE AYMON, het militaire Vatikaan, wiens onfeilbaarheid niet betwist kan worden genoemd, is in Frankrijk algemeen en mede bij vele Officieren van ons Leger, allergunstigst bekend en beoordeeld; de Vertaling ziet zich dan ook vereerd met de inteekeningen van HH. KK. HH. den Prins *van Oranje*, Prins *Frederik* der Nederlanden, den Erfprins *van Oranje*, Prins *Alexander*, alsmede van de meeste Heeren Generaals, en vele Hoofd- en verdere Officieren van het Leger.

Een breedvoerig Prospectus is bij de voornaamste Boekhandelaren in het Rijk voorhanden, terwijl de Inteekening nog open zal staan tot den 1sten Januarij 1836, na welken tijd geene exemplaren dan tegen *f* 7,00 verkrijgbaar zullen zijn.

*** Bij de Boekhandelaars JOH. NOMAN & ZOON, te *Zalt-Bommel*, is op heden van de pers gekomen en alom verzonden

Het eerste deel van de tweede verbeterde en vermeerderde uitgave van: DE MENSCH, ZOO ALS HIJ VOORKOMT OP DEN BEGANDEN AARDBOOL, afgebeeld door JACOBUS KALLENBERG, met naar het leven zeer fraaije gekleurde koperen Platen, Titel-vignetten en gedrukten Omslag op fraai velijn druk-mediaan, *waarvan de prijs bij Inteekening is f* 3,00.

Ten einde men kan oordeelen over de uitvoering van dit fraaije en belangrijke werk, zijn de Uitgevers besloten, vooreerst de Inteekening hiervan nog eenigen tijd open te laten, en hebben zij dit eerste deel alom ter bezigtiging bij alle Boekhandelaren gezonden.

*** Bij J. H. VAN HETEREN, Boekverkooper te *Amsterdam*, is uitgegeven en verder alom te bekomen:

C. J. M. LANGENBECK, Natuur- en Ontleedkundige Beschrijving van het Zenuwstelsel 8°. Prijs . . . . . *f* 1,25.

en is nog te verkrijgen:

JACOBS, Odo en Amanda, een geschenk voor Verloofden en Echtgenooten, groot 8°. met titel en vignet. Prijs . *f* 2,—.

Dit werk vrij vertaald uit het Hoogduitsch, door den Schrijver, VAN DE HERMINGARD VAN DEN EIKENSTERPEN, is niet alleen als geschenk, maar tevens voor Leesgezelschappen aanprijzenswaardig.

*** Bij J. M. E. MEIJER, Boekhandelaar te *Amsterdam*, is van de pers gekomen en alom verzonden:

I. A. VON TROMLITZ, *het Offer*, een Historisch-Romantisch Tafereel uit de 16de Eeuw, met fraai gegraveerden titel en vignet, 2 deelen kompleet. . . . . *f* 5,80.

II. M. RAYMOND, THADDEUS de Herrezene; met gegraveerden titel en vignet, 1ste deel. . . . . *f* 3,60.

Het 2de of laatste deel is ter perse en volgt binnen kort.

BIJ *BROESE & COMP.*, TE BREDA,
ZIJN STEEDS VERKRIJGBAAR DE VOLGENDE

PITTORESQUE WERKEN.

Le MAGASIN PITTORESQUE, 3e année, édition de Paris ou de Bruxelles, 1835.

Le MOSAÏQUE, Livre de tout le monde et de tous les pays, 2e année complet.

La MUSÉE DE FAMILLE, Lecture du soir, 2e année.

Le MAGASIN UNIVERSEL, 2e année.

Van deze vier Werken zijn ook nog de vorige Jaargangen tegen denzelfden prijs te bekomen. De HH. Inteekenaren op de vorige Jaargangen worden tevens verzocht; willen zij geene vertraging ondervinden, hun Abonnement *op den nieuwen Jaargang te vernieuwen.*

L'UNIVERS PITTORESQUE, histoire et description de tous les peuples, de leurs religions, moeurs, coutumes, etc. 66 livraisons ont paru.

l'ITALIE, LA SICILE, LES ILES EOLIENNES, l'ILE d'ELBE, etc., d'après les inspirations, les recherches et les travaux de MM. *de Chateaubriand*, *de Lamartine*, *Raoul Rochette*; 53 livraisons ont paru.

La FRANCE MILITAIRE contenant le récit et la description des opérations militaires faites par les armées françaises depuis 1793 juqu'à nos jours, il a paru le N°. 9 du 3e volume.

Le PLUTARQUE FRANÇAIS, Vies des Hommes et des Femmes illustres, avec figures coloriées ou en noir; - le N°. 48 a paru.

EUROPA IN BILDERN, eine Sammlung der berühmtesten und schönsten Ansichten unsers Welttheils, von *J. Meijer*.

GLOBE PITTORESQUE, ou merveilles de la nature et de l'art, collection de gravures sur acier, par *Meldola*; - le N°. 4 a paru.

VOYAGE PITTORESQUE, *autour du Monde*, resumé général des voyages de découvertes, sous la direction de *M. Dumont d'Urville* en 100 à 120 livraisons; - le N°. 48 du Tome 2 a paru.

DICTIONNAIRE UNIVERSEL DE GÉOGRAPHIE MODERNE, ou description physique, politique et historique de toutes les contrées et de tous les lieux remarquabels de la terre par *Perrot* et *Aragon*; complet en 60 livraisons.

DICTIONNAIRE PITTORESQUE D'HISTOIRE NATURELLE et des phénomènes de la nature avec planches gravées sur acier en tous ou coloriées; - le N°. 179 a paru.

MEIJERS UNIVERSUM of het prachtigste en merkwaardigste der Natuur en Kunst, 2de jaargang, elke maandelijksche aflevering van 4 platen, met Hoogd. of Holl. text.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.